

Over Poppen

Op Maria Lichtmis brengen de kinderen hun pop mee naar school, tijdens die dag worden de poppen in het zonnetje gezet, vertroeteld, geknuffeld en vieren ze hun verjaardag.

Er zijn veel soorten poppen maar hier willen we de antroposofische pop, ook wel de Waldorfpop, de Steinerpop of zonnekindpop toelichten.

Bij alle volkeren en in alle tijden vinden we poppen. Een pop vertegenwoordigt datgene, wat we als beeld van de mens beleven.

De pop neemt tussen het speelgoed een speciale plaats in omdat de pop een beeld van de mens is, daardoor kunnen de kinderen met behulp van een pop hun eigen "ik" zoeken. Tijdens het spelen met een pop oefent een kind zich in het uitdrukken van gevoelens en wat het beleeft. Ze vertrouwen hun diepste gedachten, hun verdriet en hun vreugde aan de pop toe. Met een pop kunnen ze dromend de werkelijkheid ontvluchten of zich bijvoorbeeld op de komst van een broertje of zusje voorbereiden.

Samen met een pop kan er zoveel leuks en wonderlijks gebeuren.

In een pop ontmoet het kind zichzelf. Een kind geeft een pop leven en het bezielt de pop met fantasie. Een wezenlijke karaktertrek in de eerste zeven jaar is, dat het kind zich geheel overgeeft aan de omgeving. Het kind is in zijn belevingen nog geheel gebonden aan de omgeving. Rudolf Steiner wijst erop dat wat we onbewust opnemen, dieper in ons organisme en onderbewustzijn binnendringt dan dat we ons bewust worden.

Goed speelgoed geeft het kind de mogelijkheid innerlijk actief te worden door de fantasie. Wanneer het kind met een pop speelt is het veel meer dan nabootsing. Het kind brengt in het spel zijn of haar eigen innerlijk tot uitdrukking. *Daarom kan er hierin geen onderscheid gemaakt worden tussen jongens en meisjes.*

Wat is dan een antroposofische pop ?

Natuurlijke materialen

Ze zijn handgemaakt van natuurlijke materialen zoals wol en katoen. Door het gebruik van 100% pure schapenwol voor de vulling zijn de poppen stevig maar toch zacht. Dat zorgt ervoor dat het voor het kind fijn is om de pop vast te houden en overal mee naartoe te nemen. De poppen voelen warm en comfortabel aan omdat de wol van de vulling de lichaamstemperatuur van het kind snel overneemt. Daardoor lijkt het bijna alsof de pop echt leeft.

De vulling van wol neemt ook de geur van het kind aan, iets dat zijn nut bewezen heeft tijdens het gebruik van antroposofische wiegpopjes bij kinderen in de couveuse/in het ziekenhuis. De moeder of vaste verzorger van het kindje droeg in dit geval de pop een dag dicht op het lichaam, waardoor het popje de geur van de moeder aannam.

De kinderen die deze popjes bij zich kregen voelden deze aan als een stukje van de moeder of verzorger, en vonden hierin een stukje rust, en vertrouwen in een vreemde omgeving. Rudolf Steiner gaf de ouders van de eerste school die hij oprichtte aanwijzingen hoe ze een pop konden maken voor hun kind.

Er zit een hele filosofie achter. Zo gaf Steiner aan dat het werken met natuurlijke materialen heel belangrijk is omdat jonge kinderen daarmee hun tastzintuig het beste kunnen ontwikkelen. De gedachte daarachter is als volgt: als een kind het eerste natuurlijke materialen leert kennen, dan vormen die als het ware de basis voor het leven. Het kind zal daar zekere eerbied voor ontwikkelen voor deze materialen. Als het kind nadien in aanraking komt met onnatuurlijke materialen, zoals plastic, dan zal het dit verschil in kwaliteit goed ervaren. Bovendien valt er aan natuurlijke materialen meer te beleven. Ze zijn steeds anders van structuur en nooit echt voorspelbaar. Hout of wol voelt en oogt heel anders dan plastic.

Lichaamsverhoudingen

Antroposofische poppen hebben een heel specifieke vormgeving en uitstraling en dat is niet voor niets zo. Het uiterlijk van de pop wordt gevormd met als basisidee dat de pop symbool staat voor de mens. Dit is wat je een kind wil geven als voorbeeld om zich naar te vormen en te leven. Dat betekent ook dat de pop zo gevormd is dat de verhoudingen kloppen met de verhoudingen die een mens ook heeft. Het hoofd heeft een bepaalde grootte ten opzichte van het bovenlichaam en de armen en benen hebben ook een lengte die daarmee in verhouding klopt. Als de verhoudingen van een poppenlichaam niet kloppen dan kun je dat meteen zien, de pop ziet er dan niet zo echt uit.

Het hoofd

- ***De Vorm***

Een ander typisch uiterlijk kenmerk van deze poppen is de vorm van het hoofd. Het hoofd wordt met speciale technieken gevormd. Daardoor is het mooi rond, zoals een echt hoofd. fn het heeft een inkeping op de plaats waar de ogen zitten zodat die als het ware iets “in” het hoofd vallen, precies zoals dat ook bij een echt mens is.

- ***Geen gezichtsexpressie***

Wat verder erg opvalt aan deze poppen is dat ze geen echte gezichtsexpressie hebben, ze hebben een neutrale uitdrukking. In het gezicht worden slechts op een eenvoudige manier de ogen en de mond aangegeven. Meestal worden ze geborduurd, maar soms zelfs alleen getekend met een potlood. Dit gebrek aan expressie heeft een nut. Hierdoor krijgt het kind alle ruimte om met zijn of haar fantasie te bedenken en in te vullen hoe de pop zich voelt. Zo kan de pop lachen of verdrietig zijn en wakker zijn of slapen. Het is voor een kind van het grootste belang dat het zich kan spiegelen aan de pop.

Waarom de antroposofische poppen er zo uitzien

Rudolf Steiner gaf aan dat dit nodig is voor een goede ontwikkeling van de hersenen. De hersenen vormen zich volgens hem door de fantasie van het kind. Je kunt dat vergelijken met het ontwikkelen van de spieren van de handen. Die worden sterker als je met je handen werkt. Precies zo kunnen de hersenen zich beter ontwikkelen als de wereld van het kind daar de mogelijkheden voor biedt. En het speelgoed is daar natuurlijk een belangrijk onderdeel van. Voor kinderen is de fantasie de manier van hersentraining die het beste bij hun leeftijd en ontwikkelingsfase past.

Door bij een expressieloos poppengezicht een innerlijke voorstelling te maken van de pop wanneer ze heel blij is of juist wanneer ze huilt, is het kind dus op dat moment actief zijn hersenen aan het trainen en ontwikkelen. Die fantasie lijkt in eerste instantie misschien slechts kinderspel en daardoor niet zo heel belangrijk, maar niets is minder waar.

Een Antroposofische pop is daardoor niet zomaar een pop. Het is uitgekiend ontwikkelings speelgoed. We zijn vaak geneigd om met onze volwassen blik voor speelgoed te kiezen dat we mooi vinden. Maar daarmee gaan we soms voorbij aan dingen die voor een kind veel belangrijker zijn.

